

Ympäristöviestintää ja vastuullisuustekoja koulu maailmassa

*Pirkanmaan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä PYY:n
webinaarista poimittuja ajatuksia ja inspiraatiota ympäristöviestinnän
ja vastuullisuustekojen toteuttamiseen perusopetuksessa*

Tietotaitoa ja vinkkejä PYY:n webinaarista

Pirkanmaan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä PYY:n webinaarissa 30.10.2025 jaettiin kokemuksia siitä, miten ympäristöviestintää ja vastuullisuustekoja käytännössä toteutetaan erilaisissa organisaatioissa. Webinaarissa aihetta pohdittiin sekä julkisten toimijoiden että yritysmaailman näkökulmasta. Pääpainona oli jakaa eri organisaatioiden välillä aiheeseen liittyvää tietotaitoa sekä tarjota pohdittavaa luontokasvatuksen ja ympäristöviestinnän parissa toimiville opettajille ja kasvattajille.

Linkki webinaariin:

Merkityksellistä ympäristöviestintää ja vastuullisuustekoja

<https://www.youtube.com/watch?v=1OCave2wtLo>

Pirkanmaan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä PYY:n tavoitteet

- suuren yleisön tietoisuuden herättäminen
- kasvattajien tukeminen
- verkostoituminen
- tiedottaminen ja viestintä

Pirkanmaan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä PYY
Pirkanmaan.ympkasvatus@gmail.com
Facebook: Pirkanmaan ympäristökasvatus PYY

Kestävän kehityksen Agenda 2030

Yhteisiin tavoitteisiin on sitouduttu

- maailmanlaajuisesti
- valtiotasolla
- **paikallisesti**

Kaupungeilla ja kunnilla on iso rooli vastuullisuustekojen käytännön toimeenpanemisessa.

Koulut ja oppilaitokset

toimivat ruohonjuuritasolla, kasvattavat tulevaisuuden ympäristökansalaisia ja muodostavat laajalle ulottuvan yhteiskunnallisen verkoston.

Suomen kestävän kehityksen toimikunta.
<https://kestavakehitys.fi/agenda-2030>

Myönteisen yhteistyön kierre

Vastuullisuusteot näkyväksi

- voidaan tehdä enemmänkin kuin on “pakko”
- toimitaan suunnannäyttäjänä ja innostetaan muita mukaan
- **lapset ja nuoret aktiivisina toimijoina**

Verkostoituminen

- vie viestiä eteenpäin ja laajemmalle
- lisää mahdollisuuksia saada tukea ja resursseja vastuullisuustekojen toteuttamiseen koulumaailmassa
- oman koulun sisällä (esim. rinnakkaisluokat ja eri luokka-asteet, henkilökunta, huoltajat...) tai ulkopuolella (lähialueen yrittäjät ja muut toimijat, yhdistykset, järjestöt, hankkeet..)

Miten ympäristöviestintä ja vastuullisuus näkyvät juuri meidän koulussa?

- oman luokan tai ryhmän arjessa
- koko kouluyhteisön toimintakulttuurissa
- työyhteisön viestinnässä ja toiminnassa
- kodin ja koulun välisessä viestinnässä ja yhteistyössä

Ympäristöviestintää ja vastuullisuustekoja OPSissa

Seuraavilta sivuilta löydät esimerkkejä aiheeseen liittyvistä sisältötavoitteista vuosiluokkien 3.–6. ympäristöopin, äidinkielen ja kirjallisuuden, yhteiskuntaopin sekä kuvataiteen opetuksesta. **Kestävyyttä painottavien teemojen ja aihevalintojen** myötä ympäristöviestintää ja vastuullisuutta voi käsitellä opetuksessa luontevasti, myös **oppiainerajat ylittävinä kokonaisuuksina**.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

Ympäristöopin opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 3–6

- **S6 Kestävän tulevaisuuden rakentaminen:** Sisältöjä valittaessa otetaan huomioon luonnon monimuotoisuuden vaaliminen, ilmastonmuutos ja sen hillitseminen, luonnonvarojen kestävä käyttö, terveyden edistäminen, oman kulttuuriperinnön vaaliminen, monikulttuurisessa maailmassa eläminen sekä ihmiskunnan globaali hyvinvointi nyt ja tulevaisuudessa. Pohditaan oman toiminnan vaikutuksia itselle, toisiin ihmisiin, eläinten hyvinvointiin, luontoon ja yhteiskuntaan. Harjoitellaan ympäristövastuullista toimintaa omassa lähiympäristössä sekä toisista huolehtimista. Toteutetaan yhteinen vaikuttamisprojekti, jossa harjoitellaan osallistumista ja vaikuttamista paikallisella tai globaalilla tasolla.
- **T3 Merkitys, arvot ja asenteet:** Tukea oppilaan ympäristötietoisuuden kehittymistä sekä ohjata oppilasta toimimaan ja vaikuttamaan lähiympäristössään ja -yhteisöissään kestävä kehityksen edistämiseksi ja arvostamaan kestävä kehityksen merkitystä itselle ja maailmalle
- **T14 Tiedot ja ymmärrys:** Ohjata oppilasta hankkimaan luotettavaa tietoa, ilmaisemaan perustellen erilaisia näkemyksiä sekä tulkitsemaan ja arvioimaan kriittisesti tietolähteitä ja näkökulmia

Suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 3–6

- **T1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen:** Opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä
-
- **T4 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen:** Kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaa sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa
- **T6 Tekstien tulkitseminen:** Opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan
- **T7 Tekstien tulkitseminen:** Ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin
- **T9 Tekstien tuottaminen:** Rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana

Yhteiskuntaopin opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 4-6

- **T1 Merkitys, arvot ja asenteet:** Ohjata oppilasta kiinnostumaan ympäröivästä yhteiskunnasta ja yhteiskuntaopista tiedonalana
- **T2 Merkitys, arvot ja asenteet:** Tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin
- **T6 Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys:** Tukea oppilasta ymmärtämään, että eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoitusperiä
- **T7 Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen:** Kannustaa oppilasta harjoittelemaan demokraattisen vaikuttamisen perustaitoja sekä keskustelemaan rakentavasti eri mielipiteistä
- **T8 Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen:** Tukea oppilasta ymmärtämään oman rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteita sekä harjoittelemaan niihin liittyviä taitoja

Kuvataiteen opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 3-6

- **T6 Kuvallinen tuottaminen:** Ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja käyttämään kuvallisen vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan
- **T10 Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen:** Ohjata oppilasta keskustelemaan taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista
- **T11 Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen:** Kannustaa oppilasta ottamaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys kuvailmaisun sisältöjä ja toimintatapoja valitessaan

Ikätasolle sopivaa...

Esitykset
Kuvistyöt
Juhlat
Kisat
Haasteet
Kampanjat
Uutiset
Tapahtumat
Puheet
Taidenäyttelyt
Tempaukset
Tietoiskut
Haastattelut
Kirjeet.....

...ja lapsia osallistavaa

VINKKI

Hyvät uutiset!

*Paljon hyvää tehdään jo
ja se kannattaa rohkeasti
nostaa esiin!*

Mitä hyviä ympäristöuutisia teidän luokasta tai koulusta voisi kuulua oman koulun väelle, huoltajille, muille kouluille, oman kaupungin asukkaille, tai miksei suuremmallekin yleisölle?

**Hyvät luontouutiset teemarepun
löydät MAPPasta:**

<https://mappa.fi/teemareput/hyvat-luontouutiset/>

Minttu Kurki

Luokanopettaja
Tampereen kaupunki
minttu.kurki@tampere.fi

Jenni Skaffari

Ympäristökasvattaja
Tampereen kaupunki
040 801 6654
jenni.skaffari@tampere.fi

Lähteet

Suomen kestävän kehityksen toimikunta. Lainattu 1.12.2025.

<https://kestavakehitys.fi/agenda-2030>

Pirkanmaan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä PYY:n webinaari *Merkityksellistä ympäristöviestintää ja vastuullisuustekoja*. Lainattu 1.12.2025.

<https://www.youtube.com/watch?v=1OCave2wtLo>

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. Opetushallitus. Lainattu 1.12.2025.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf